5. GRAMMATICA : Het bijvoeglijk naamwoord, deel 2

De plaats van het bijvoeglijk naamwoord ; betekenisverandering naargelang de plaats.

In deel 1 van het bijvoeglijk naamwoord zagen we dat het bijvoeglijk naamwoord **standaard achter** het zelfstandig naamwoord wordt geplaatst :

*une voiture **rapide**, une fille **intéressante**, un travail **difficile***

-Er zijn echter enkele (meestal) korte bijvoeglijke naamwoorden die **voor** het zelfstandig naamwoord worden geplaatst. Die adjectieven zijn de volgende :

bon /mauvais
beau/jolie
petit/grand/gros
nouveau/jeune/vieux
double/demi
autre/même

- De woorden *premier (eerste), dernier (laatste), prochain (volgende)* worden voor het zelfstandig naamwoord geplaatst indien ze een rangorde (plaats in rangschikking) bepalen :

  *Le **premier** candidat / Le **prochain** candidat / Le **dernier** candidat*

  In **datums** echter worden *prochain* en *dernier* **na** het zelfstandig naamwoord geplaatst :

  *Qu'est-ce que tu vas faire **mardi prochain / le mois prochain** ?*
  [komende dinsdag…]

  ***Mardi dernier / Le mois dernier,** j'ai vu un ovni.*
  [Afgelopen dinsdag/ maand...]

- Enkele lastige punten :

  (1) De adjectieven *beau, vieux, nouveau* worden respectievelijk ***bel, vieil, nouvel*** indien ze voor een mannelijk woord staan dat met een klinker begint :

  *un **vieil** homme / un **bel** arbre / un **nouvel** ordinateur …*

  (2) Het lidwoord *des* mag je veranderen in *de* als het adjectief dat voor het zelfstandig naamwoord staat in het meervoud staat :

  *~~des~~ **de** belles filles / ~~des~~ **de** gros mensonges / ~~des~~ **de** bonnes élèves*

(3) Sommige adjectieven veranderen van betekenis naargelang ze **voor** of **achter** het zelfstandig naamwoord staan . Dit geldt onder meer voor *grand, curieux, seul, ancien* :

- *un **grand** homme ---------- un homme **grand***
  *(een **groot** man) (een **grote** man)*
- *un **curieux** voisin ---------- un voisin **curieux***
  *(een **vreemd** man) (een nieuwsgierige man)*
- *une seule femme ---------- une femme **seule***
  *(**slechts één** vrouw) (een vrouw **die alleen is,** zonder gezelschap)*

- *mon **ancien** appartement ------ un appartement **ancien***
  *(mijn **vroeger** appartement) (een **oud bappartement)***

(4) De adjectieven *grand* en *petit* en *vieux* hebben soms ook een kwantitatieve waarde (ze drukken soms een hoeveelheid uit) :

- *un **grand** amateur du beau sexe (een groot liefhebber van het mooie geslacht)*
  *(= il aime **beaucoup** les femmes)*

- *un **petit** mangeur (een kleine eter)*
  *(= il mange **très peu**)*

- *un **vieux** client (een klant sinds jaar en dag)*
  (= client depuis très longtemps)